

Hví Bíblían ekki er barnalesnaður

SJÓNARMÍÐ

A. Guttormur Djurhuus

Kenna ekki sína egnu halgubók

Tá eg skrifaði grein um at Bíblían ekki er nökur barnabók, rakti tað meint hjá nökrum lesarum. Teir hava tikið sær tykni av tí. Ikki hevði eg ætlað mær at nevnt dømi um slíkt, sum er so ótespuligt at tað er alt annað enn barnamatúr. Slíkt sum eisini kann vera herskin kostur fyri vaksin. Tað býður mær ímóti, men av tí at tað ekki tykist mær, sum um tey, sum hava sagt mær ímóti, hava lisið Bíbliuna, kenni eg noyddan til at taka fram nökur fá dømi úr henni til at lýsa, hví hon er óhóskandi fyri børn.

Lot og døturnar

1. Mós. 19. **v5** Og teir rópaðu á Lot og søgdu: »Hvar eru menninir, sum komu til tín í kvöld? Send teir út til okkara, so at vit mega svara girndarhug okkara á teimum!« **v6** Lot fór tá út í dyr til teirra, lokaði hurðina eftir sær **v7** og segði við teir: »Fremjið, brøður mínir, fyri alt ongar ósømdir! **v8** Sí, eg havi tvær døtur, sum ikki hava kent kallmann; tær skal eg fáa tykkum; gerið við tær, sum tit vilja; men latið hesar menninar vera í náðum, tá teir nú eru komnir inn undir skuggan av taki mínum!« **v9** Tá rópaðu teir: »Hav teg burtur! Hesin eini maður er komin higar at búgva sum fremmandur, og nú vil hann gera seg til dómara! Men nú skulu vit fara verri við tær enn við teimum!« Og teir lögdu á mannin, á Lot, og nærkaðust til at bróta upp hurðina. **v10** Tá rættu menninir hondina útum, tóku Lot til sín inn í húsið og lokaðu hurðina. **v11** Men menninar, sum vóru uttan fyri húsdýrnar, blindaðu teir; bæði smáar og stórar, so at teir góvust at finna inngongdina.

1.Mós.19. **v30** Lot fór nú úr Zoar niðan í fjallalandið og settist niður har saman við báðum døtrum sínum, tí hann tordi ikki at búgva í Zoar; og hann búði í hellinum saman við døtrum sínum. **v31** Tá segði hin eldra við hina yngvu: »Faðir okkara er gamal, og eingin kallmaður er eftir her í landinum at koma inn til okkara á vanligan hátt. **v32** Kom tí, latum okkum geva faðir okkara vín at drekka og leggja okkum hjá honum, so at vit mega fáa avkom við faðir okkara.« **v33** Sama kvöldið góvu tær honum vín at drekka; og hin eldra kom og legði seg hjá faðir sínum; hann vardi hvørki, at hon legði seg, ella at hon fór upp. **v34** Morgunin eftir segði hin eldra við hina yngvu: »Sí, í nátt lá eg hjá faðir mínum; latum okkum nú eisini í kvöld geva honum vín at drekka; far tú tá og legg teg hjá honum, so at vit

mega fáa avkom við faðir okkara!« **v35** Síðan góvu tær aftur tað kvöldið faðir sínum vín at drekka, og hin yngva fór og legði seg hjá faðir sínum; og hann vardi hvørki, at hon legði seg, ella at hon fór upp. **v36** Soleiðis vóru báðar døtur teirra. **v37** Og hin eldra fœddi son og nevndi hann Móab; hann er ættarfaðir Móabs enn í dag. **v38** Eisini hin yngva fœddi son; og hon nevndi hann Ben-Ammi; hann er ættarfaðir Ammonita enn í dag.

Minnir meg ikki sørt um gudsmann, sum fyri stuttum varð dømdur fyri at hava kávað uppi á dóttirini. Hann hevði gjørt tað í svøvni, var hansara verja!

Jefta og dóttirin

Dóm. 11. **v30** Og Jefta gjørdi Harranum lyfti og segði: »Um tú gevur Ammonitar upp í hendur mínar, **v31** tá skal tann, sum fyrstur kemur út úr húsi mínum móti mær, tá ið eg komi heim aftur í øllum góðum frá Ammonitum, hoyra Harranum til, og eg skal ofra honum hann sum brennioffur.« **v32** Síðan fór Jefta í hernað móti Ammonitum; og Harrin gav teir upp í hendur hansara, **v33** so at hann vann almiklan sigur á teimum frá Aroer og alla leið til Minnit – tjúgu borgir – og til Ábel-Keramin. Soleiðis máttu Ammonitar lúta fyri Ísraelsmonnum. **v34** Men tá ið hann kom heim aftur til Mizpe, sí, tá kom dóttir hansara út móti honum við glymskálum og dansi; hon var onkarbarn hansara; hann átti hvørki son ella dóttur umframt hana. **v35** Og tá ið hann bar eyga við hana, skræddi hann klæði síni sundur og rópaði: »Á, dóttir mín, tú veldir mær sorg og elvir mær miklan trega, tí at eg havi latið upp munn mín fyri Harranum, og eg kann ikki taka orð míni aftur!« **v36** Men hon segði við hann: »Faðir mín, hevur tú latið upp munn tín fyri Harranum, tá ger við meg eftir orðum tínum, nú tá ið Harrin hevur givið tær hevnd yvir figgindar tínar, Ammonitar!« **v37** Og hon mælti við faðir sín: »Eitt biði eg teg um: Veit mær frest í tveir mánaðir, so at eg kann fara í fjøllini saman við vinkonum mínum at gráta yvir, at eg má doyggja sum ungmoy.« **v38** Hann svaraði: »Far!« Og hann sendi hana burtur í tveir mánaðir. Hon helt tá í fjøllini við vinkonum sínum at gráta yvir at skula doyggja sum ungmoy. **v39** Men tá ið teir tveir mánaðirnir vóru lidnir, kom hon heim aftur til faðirs síns; og hann gjørdi tá við hana eftir lyftinum.

Jú, tú lesur rætt. Hann slatraði og grillaði sína egnu dóttir til Guds heiður.

Hópneyðtøka og uppskering av konu

Dóm. 19. **v22** Men meðan teir soleiðis gjørdur sær til góðar, kringsettu borgarmenninir húsið – hesi ótýggi – og teir bardu á

hurðina og rópaðu á hin gamla mannin, sum átti húsið, og søgdu: »Kom út higar við manninum, sum er komin til tín, so at vit mega kenna hann!« **v23** Men maðurin, sum átti húsið, fór út til teirra og segði við teir: »Nei, brøður mínir! Gerið nú einki illt! Maðurin er komin inn í hús mítt; og tit skulu ikki fremja tilika skemdargerð! **v24** Men her hava tit dóttur mína, sum er moyggj; neyðtakið hana og farið við henni, sum tykkum lystir! Men móti hesum manni skulu tit ikki fremja tilika skemdargerð!« **v25** Men menninir vildu ikki lurta eftir honum. Tá tók maðurin hjákonu sína og leiddi hana út á gøtuna til teirra; og teir framdu vilja sín og fóru illa við henni alla náttina og alt út á morgunin og sleptu henni ikki, fyrr enn tað lýsti av degi. **v26** Í lýsingini kom hon aftur og datt niður fyri húsdurum mansins, har sum húsbóndi hennara var, og har varð hon liggjandi, til tað var alljóst. **v27** Men um morgunin, tá ið húsbóndi hennara fór upp og læt húsdýrnar upp og gjørdi seg til til at fara avstað, sí, tá lá konan, hjákona hansara, fyri húsdurinum við hondunum niður á gáttina. **v28** Hann segði tá við hana: »Rís upp og latum okkum fara avstað!« Men hon svaraði ikki. Tá tók hann hana upp á asnan og byrjaði ferðina heim. **v29** Men tá ið hann var heimkomin, tók hann knívin og tók so hjákonu sína og skar hana lim fyri lim sundur í tólv lutir og sendi teir um alt Ísraels land. Er hetta lesnaður fyri børn?

Abraham lumpar Farao

1. Mós. **v11** Tá ið hann nú nærkaðist Egyptalandi, segði hann við Sáraí, konu sína: »Eg veit, at tú ert vøkur kona. **v12** Tí munnu Egyptar, tá ið teir siggja teg og halda teg vera konu mína, fara at drepa meg og lata teg vera á lívi. **v13** Tí skalt tú siga, at tú ert systir mín, til tess at tað má vignast mær vel fyri tínar sakir, so at eg má verða á lívi tín vegna.« **v14** Tá ið Ábram kom inn í Egyptaland, sóu Egyptar konuna, og at hon var sera vøkur. **v15** Men tá ið høvdingar Fáraos høvdu sæð hana og róst henni fyri Fárao, varð hon flutt inn í húsið hjá Fárao. **v16** Men hann gjørdi væl við Ábram hennara vegna, so at honum ognaðist bæði smalur og stórdýr, trælir og trælkvendi, asnar og øsnur og kamelar. **v17** Men Harrin nívdí Fárao og hús hansara við ringum plágum fyri sakir Sáraí, konu Ábrams. **v18** Tá sendi Fárao boð eftir Ábrami og segði við hann: »Hvat er hetta, tú hevur gjørt mær! Hví segði tú mær ikki, at hon var kona tín? **v19** Hví segði tú, at hon var systir tín, so at eg tók hana til konu? Her hevur tú nú konu tína! Far við henni!« **v20** Og Fárao beyð monnum sínum at fylgja honum og konu hansara við øllum, sum tey áttu, á leið. **(13.J)** Ábram fór nú úr Egyptalandi í suðurlandið við konu síni og øllum, sum hann

átti; og Lot var við honum.

At Abraham lýgur fyri Farao og letur honum konu sína til frillu, tykist at vera í lagi. Hetta er ikki moralur, eg vildi lært míni børn.

Jeriko verður oyddur og alt livandi, uttan svikarar, dripið Jós. 6. **v14** Annan dagin gingu teir uppastur eina ferð kring um borgina og snúðust síðan aftur í herbúðirnar; soleiðis gjørdur teir í seks dagar. **v15** Hin sjeýnda dagin fóru teir snimma upp, tá ið tað roðaði fyri sól, og tóku at ganga eins og áður sjeý ferðir um borgina; men einans á hesum degi gingu teir sjeý ferðir um borgina; **v16** og sjeýndu ferðina tóku prestarnir at blása í lúðrarnar. Tá mælti Jósva við fólkið: »Hevjið nú herrópið, tí at nú hevur Harrin givið tykkum borgina! **v17** Borgin og alt, sum í henni er, skal við bannføring verða halgað Harranum; einans Ráhab skøkjan og allir, sum eru í húsi hennara, skulu vera eftir á lívi, av tí at hon krógvaði ørindrekar teir, sum vit sendu út. **v18** Tit skulu einans varnast tað, sum er bannført, so at tit ikki girnast nakað av tí, sum bannført er, og ikki taka av tí og soleiðis avoyða herbúðir Ísraels og rinda honum í ógævu. **v19** Men alt silvurið og gullið og allir lutir av kopari og jarni skulu verða Harranum halgaðir og fluttir inn í goymslubúr Harrans!« **v20** Síðan skar fólkið í herróp og blásti í lúðrarnar; og tá ið fólkið hoyrði lúðrablasturin, hevjaðu teir mikið herróp; tá raplaði borgargarðurin í grund, so at alt fólkið gekk beint inn í borgina og vann hana á tann hátt. **v21** Og teir bannföru alt, sum var í borgini, við svørði, bæði menn og konur, ung og gomul, stórdýr, smalur og asnar. **v22** Men við teir báðar menninar, ið njósnast høvdu um landið, segði Jósva: »Farið inn í húsið hjá skøkjuni og leiðið út haðan konuna og alt, sum hon eigur, so sum tit svóru henni!« **v23** Sveinarnir, sum høvdu verið njósnarar, fóru tá og leiddu út Ráhab og faðir og móður og brøður hennara; alt ættarfólk hennara og alt, sum hon átti, leiddu teir út og fluttu tað út á ein stað fyri uttan herbúðir Ísraels. **v24** Síðan settu teir eld á borgina og alt, sum í henni var. Men silvurið og gullið og allar lutir av kopari og jarni fluttu teir inn í goymslubúrini í húsi Harrans. **v25** Men Jósva eirdi Ráhab skøkjuni og øllum ættarfólki hennara og øllum, sum hon átti, so at hon varð búgvandi í miðjum Ísrael og somuleiðis avkom hennara alt fram at hesum degi, av tí at hon krógvaði ørindrekarnar, sum Jósva sendi út til tess at njósnast um Jeriko. **v26** Um tað mundið svór Jósva og mælti: »Bálbiðin skal hvør maður vera fyri Harranum, ið byggir uppastur hesa borg, Jeriko; tá ið hann grundar fyri, skal hann missa frumgitna son sín; og yngsta son sín, tá ið hann setir upp lið hennara.« **v27** Soleiðis var Harrin við

Jósva, og ágiti hansara barst út um alt landið.

Gud elskar blóðdálkað svørð.

Gud roynir Ábraham

Mós. **v1** Eftir hesar tilburðir royndi Guð Ábraham; og hann rópaði á hann: »Abraham!« Hann svaraði: »Ja, eg eri her!« **v2** Og hann segði: »Tak tú einkarson tín, Ísák, sum tú elskar, og far til Mórialsands og ofra hann har sum brennioffur uppi á einum av fjøllunum, sum eg skal vísa tær á!« **v3** Snimma morgunin eftir legði Ábraham á asna sín, tók tveir av sveinum sínum við sær og Ísák, son sín, kleyv víðin til brennioffurið og helt avstað hagar, ið Harrin hevði sagt honum. **v4** Triðja dagin, tá ið Ábraham leit seg um, sá hann staðin langt burturi. **v5** Tá segði Ábraham við sveinar sínar: »Bíðið tit her hjá asnanum, meðan eg og